

WNIOSEK W SPRAWIE WYDANIA ORZECZENIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Niepełnosprawność zgodnie z kryterium ustawowym oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Orzeczenie o niepełnosprawności jest formalnym dokumentem, na podstawie którego zostaje się oficjalnie uznany za osobę z niepełnosprawnością i można ubiegać się o przyznanie świadczeń, ulg lub innych uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym.

KTO MOŻE UZYSKAĆ ORZECZENIE O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI?

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności może uzyskać osoba, która:

- ma więcej niż 16 lat,
- ma naruszoną sprawność organizmu
- przez swoje ograniczenia:
 - jest osobą niezdolną do pracy zarobkowej albo potrzebuje przystosowania stanowiska pracy do jej schorzenia,
 - wymaga opieki lub pomocy od innych,
 - ma problemy z codziennymi czynnościami i potrzebuje urządzeń, które pomagają w prawidłowym funkcjonowaniu – na przykład protezy, implantu ślimakowego, osobistej pompy insulinowej.

Ponadto orzeczenie o stopniu niepełnosprawności może uzyskać dziecko, które ma mniej niż 16 lat i które:

- wymaga całkowitej opieki lub pomocy, większej niż zdrowe dzieci w tym samym wieku,
- ma ograniczoną sprawność fizyczną lub psychiczną, ograniczenia będą trwałe dłużej niż rok i wynikają z określonych przyczyn: wad wrodzonych i schorzeń, które prowadzą do niedowładów, porażenia kończyn lub zmian w narządzie ruchu, upośledzają w znacznym stopniu chwytliwość rąk, utrudniają samodzielne poruszanie się, wrodzonych lub nabytych ciężkich chorób metabolicznych, układu krążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, układu krzepnięcia i innych, znacznie upośledzających sprawność organizmu, wymagają systematycznego leczenia w domu lub okresowego

leczenia szpitalnego, upośledzenia umysłowego (począwszy od upośledzenia w stopniu umiarkowanym), psychozy i zespołów psychotycznych, całościowych zaburzeń rozwojowych, które powodują znaczne zaburzenia interakcji społecznych lub komunikacji werbalnej oraz nasilone stereotypie zachowań, zainteresowań i aktywności, padaczki z częstymi napadami lub wyraźnymi następstwami psychoneurologicznymi, nowotworów złośliwych oraz chorób rozrostowych układu krwiotwórczego – do 5 lat od zakończenia leczenia, wrodzonych lub nabytych wad narządu wzroku, które powodują: znaczne ograniczenie jego sprawności, które prowadzi do obniżenia ostrości wzroku w oku lepszym do 5/25 lub 0,2 według Snellena po wyrównaniu wady wzroku szklami korekcyjnymi, ograniczenie pola widzenia do przestrzeni zawartej w granicach 30 stopni, głuchoniemoty, głuchoty lub obustronnego upośledzenia słuchu, które nie poprawia się w wystarczającym stopniu po zastosowaniu aparatu słuchowego lub implantu ślimakowego.

WAŻNE! Spełnienie powyższych warunków nie oznacza automatycznego wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności zgodnie z wnioskiem. Stan zdrowia osoby ubiegającej się o uznanie za osobę niepełnosprawną zostanie oceniony przez skład orzekający pod kątem ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu.

WAŻNE! Zespół orzekający zapozna się z przedłożoną dokumentacją. Jeśli okaże się niewystarczająca, wnioskodawca otrzyma wezwanie do jej uzupełnienia. Jeśli dokumentacja nie zostanie uzupełniona w określonym terminie, wniosek o wydanie orzeczenia zostanie pozostawiony bez rozpoznania. W przypadku,

gdy dokumenty będą zawierały sprzeczne informacje, zespół może skierować osobę, której dotyczy wniosek na specjalistyczne badanie do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności lub zobowiązać do przedłożenia wyników dodatkowych badań, zrobionych we własnym zakresie.

JAKI JEST TERMIN NA ZŁOŻENIE WNIOSKU?

Wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności składany po raz pierwszy można złożyć w dowolnym terminie.

W przypadku składania kolejnego wniosku, wniosek można złożyć najwcześniej 30 dni przed końcem ważności posiadanego już orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

JAKIE SĄ RODZAJE STOPNI NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI?

Są trzy stopnie niepełnosprawności:

- 1) Znaczny – osoba o znacznym stopniu niepełnosprawności ze względu na stan zdrowia jest osobą niezdolną do pracy zarobkowej albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
- 2) Umiarkowany – osoba o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze względu na stan zdrowia jest osobą niezdolną do pracy

zarobkowej albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

3) Lekki – osoba o lekkim stopniu niepełnosprawności ze względu na stan zdrowia jest osobą doświadczającą trudności w wykonywaniu pracy zarobkowej (w porównaniu z osobą zdrową o podobnych kwalifikacjach), a w codziennym funkcjonowaniu potrzebuje korzystać przykładowo z protezy, implantu ślimakowego, osobistej pompy insulinowej.

CZAS REALIZACJI I OPŁATY

Od wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności nie pobiera się opłat. Rozpatrzenie wniosku nastąpi po przeprowadzeniu posiedzenia, na którym obecność osoby, której dotyczy wniosek jest obowiązkowa. Niestawiennictwo na posiedzeniu powoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

WAŻNE! W przypadku nagłej choroby, wypadku lub innego zdarzenia losowego uniemożliwiającego stawienie się na termin posiedzenia, możliwe jest usprawiedliwie-

nie nieobecności. W takim wypadku organ wyznaczy nowy termin posiedzenia

WAŻNE! W przypadku, gdy stan zdrowia osoby, której dotyczy wniosek wyklucza wzięcie udziału w posiedzeniu, powinno zostać to odnotowane przez lekarza w składanym wraz z wnioskiem zaświadczeniu lekarskim. Zespół orzekający może wówczas wydać orzeczenie bez badania (zaocznie) albo przeprowadzić badanie w miejscu pobytu osoby, której dotyczy wniosek.

KTO MOŻE ZŁOŻYĆ WNIOSEK O WYDANIE ORZECZENIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI?

- pełnoletnia osoba niepełnosprawna
- rodzic, opiekun prawny albo kurator – w przypadku, gdy osoba niepełnosprawna jest dzieckiem albo jest ubezwłasnowolniona,
- kierownik ośrodka pomocy społecznej – za zgodą pełnoletniej osoby niepełnosprawnej,

jej rodzica, opiekuna prawnego albo kuratora.

WAŻNE! Wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności można złożyć samodzielnie lub przez pełnomocnika.

GDZIE I W JAKI SPOSÓB SKŁADA SIĘ WNIOSEK O WYDANIE ORZECZENIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI?

Wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności składa się w powiatowym zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności w miejscu stałego pobytu osoby niepełnosprawnej. Za pobyt stały uważa się zamieszkiwanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego przebywania.

W przypadku, gdy wnioskodawca ze względów zdrowotnych lub rodzinnych przebywa poza miejscem stałego pobytu dłużej niż 2 miesiące lub jest osobą bezdomną, lub przebywa w zakładzie karnym, poprawczym lub w domu pomocy społecznej albo ośrodka wsparcia, wniosek należy złożyć w powiatowym zespole do spraw orzekania o niepełno-

sprawności właściwym ze względu na miejsce pobytu.

WAŻNE! Do wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności należy dołączyć zaświadczenie lekarskie wypełnione przez lekarza. Wzór wniosku oraz zaświadczenia lekarskiego można pobrać z internetu lub też otrzymać bezpośrednio w urzędzie.

WAŻNE! Zaświadczenie lekarskie ważne jest przez 30 dni kalendarzowych od dnia jego wystawienia przez lekarza.

WAŻNE! Wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności można złożyć osobiście lub wysłać pocztą.

JAK ODWOŁAĆ SIĘ OD WYDANEGO ORZECZENIA?

Jeżeli orzeczenie wydane przez powiatowy zespół nie spełnia oczekiwań wnioskodawcy od wydanego orzeczenia przysługuje odwołanie do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności. Odwołanie należy złożyć w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia, za pośrednictwem powiatowego zespołu, który wydał orzeczenie. Od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do

spraw orzekania o niepełnosprawności przysługuje odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Odwołanie należy złożyć w ciągu miesiąca od dnia doręczenia orzeczenia, za pośrednictwem wojewódzkiego zespołu, który wydał orzeczenie.

WAŻNE! Odwołanie można złożyć osobiście lub wysłać pocztą.

PRZEDŁUŻENIE WAŻNOŚCI ORZECZEŃ O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, wprowadzona została zasada ciągłości ważności orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Orzeczenia, których ważność upływa od 8 marca 2020 r., zachowują ważność do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Przedłużenie ważności orzeczenia następuje z mocy prawa.

